

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Cena za celo leto po pošti je 4 gold. 40 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za ene kvatre 1 gl. 10 kr. Ako se pa iz založnice v Ljubljani na bregu hiš. št. 190 jemlje, se plača za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za ene kvatre 1 gl. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še pol gold.

Slovenija.

V petek 18. Prosenca 1850.

Kteremu se je primerilo, da je vozovlak, s katerim se je po železnici peljal, v tamnem prekopu ostal, da ga ni bilo mogoče dalej spraviti, tisti naj se spomne veselja, kterega je občutil v tistem trenutku, ko je iz nevidljive daljine žvižganja hlapona začul, ki je njemu v pomoč letel ga spet na beli dan pripeljati. —

Ravno to tudi mi čutimo, kar so nam „dunajske novine“ deželne vravnave in volitni red kronovin ali oznanile ali obljubile, kar je nas minister denarstva glede denarnih zadev v Avstriji deloma potolažil in nam, akoravno v zastavici povedal, da smemo upati, da se bode v letu 1850 državni zbor poklical.

V ravno predležečem predlogu gospoda ministra denarstva se čudimo razumljivosti prepričavne besede, s katero se je gospod minister tudi v državnem zboru krepko obnašal, in z njo zaupanje v lastno moč države zbujeval in večino vedno na svoji strani imel.

Vpitje „Llojda“ nepomenljivo blebetanje pozameznih bogatinov, ki take zadeve vedno le s tesnim srcem premišlujejo, ni nas nikdar zmotilo, mi zaslug in redke umnosti ministra denarstva nismo nikdar iz oči pustili.

Da se pri tako velikih zgodbah, kakor so se pripetile, mnogo dnarja potrebuje, smo dobro vedli, vonder nismo take nevarnosti vidili, od kakoršne je kratkovidljiva samopašnost v svet trobila. Tolažili smo se s tem, da primera effectivnega cvenka k banknotom ne bode tako velika, kakor bi se bilo moralo zgoditi, ako bi bile predsodbe tistih resnične, ki so na zvon bili.

Mi nismo važne okoljsine spregledali; da so bile v vsaki zadevi žalovanja vredne vojske v notrajni državi, torej so bili vojskni zneski obeh strank v notrajnih deželah nabrani in so torej tudi v državi ostali. Za tega voljo se državni dolg le nepomenljivo povečati zamore.

Nepremakljiv je bil in je še zdaj naš zaup na neistekljive, večidel še neodperte vire avstrijskega narodovnega bogastva, vire, ktere vlada pred letom 1848 ni vpotrebovali zamogla, ker ji domoljubje na strani ni stalo.

Domoljubje je pogojeno s samočutnim zaupanjem celote v lastno moč, in s tem, da se državljani za državne ude čutijo, ne pa, kakor je popred bilo, da vlado sebi protivno gledajo.

Le na poti, katero smo v letu 1848 nastopili, se lastni prid in prid cele države budi, le na ti poti je mogoče državljanom sebi kaj odtergati in na oltar države prinesiti, ravno v tem leže resnični in ne le zmišljeni blagoslovi vstavnega namena, kterega minister denarstva na spodobno vižo zastopa in spoznava, ki se tudi mora v življenje vpeljati, ako se ministrove besede kakor pomladanski sneg ne raztope.

Mi smo protivniki načela tako imenovane sistematike opore, načela, ki se v avstrijskih še le

postajočih nekončanih zadevah sam na sebi vpejati ne more; opora domoljubu ni dobra reč, ker nje bistvo o tem obstoji, pravični nevolji besedo posoditi.

Neodvisne, postavnemu napredku, vstavnemu razvitju posvečene novine so tistikrat svoj poklic spolnile, ako zamorejo vlado z vestnim prepričanjem podperati. — Take novine se s tem tolažijo, če zamorejo, akoravno še neskončno dalje od svojega namena, to ali uno delo vlade pohvaliti in s tem boljše prihodnosti pričakovati.

Deželne vravnave so vpeljane; iz besed ministra denarstva vidimo, akoravno ne prav razločno, da bode v letu 1850 državni zbor poklican, temu je pa neogiblivo potrebno, da se popred deželni zbori snidejo. S tem zaupanjem pozdravimo sonce 1850. leta ter se nadjamo, da se bodo v enaki razmeri, v kateri sonca oživljajoča svetloba nočno temoto v vsakdanje vožje meje zapahuje tudi temota mamljivih izjemnih zadev, dosedajnega ljudskega nevedeleženja v državnem življenju vedno bolj stisnila, da bode vendar enkrat vstavna svetloba javnosti in postavnosti naših zadev svetiti začela.

Akoravno so bili viharji in boji zadnega časa žalovanja vredni in strašni, so bili vonder velika, znabiti potrebna šola za avstrijske narode.

Nasprotni moči so se merile in vagale, da je bilo mogoče vstavnemu življenju cesto napraviti. Ako zamoremo to mogočnost za resnično pridobitev vsih kervavih bojev, vsih žrtev pozdraviti, po tem takim niso bili ti boji zastoj, vse žrtve, si so v obeh taborih padle, so za veliko za zlahtno reč padle, vsi padli zaslužijo, da se jim občinski spominek postavi v sercu avstrijskih narodov.

Da bi tudi vlada narodom z zaupanjem nasproti prišla, da bi tudi ona iz vročih bitev poslednjega leta spoznala, da je zaupanje naj boljše sredstvo sprave, dušnega razoroženja. Narodi odpuste in pozabijo hitreje in rajše hude krivice, kakor vlade; ne železni okovi, temuč cvetlični venci nasprotnega zaupanja so terdna zveza med narodi in vlado.

(Union.)

Austrijsko cesarstvo.

J. — Z Dunaja 10. Januarja. Med časopisi, ki jih tukaj naj rajše beremo, gre gotovo v prvo versto tudi „Südslav. Zeitung.“ Marsikak zares krasen sostavek o naših zadevah smo že v njej čitali, in slavno svobodomiselnost vredništvo se hvalevredno prizadeva, tudi nas pozabljeni Slovence krepko zagovarjati in braniti napadov iz gornjih krajev. Živo bē (bi bilo) tedaj zeleti, ker nas silna nemška „allseitige Bildung“ tako drugače ne razumē, da bi se tudi Slovenci tega časopisa ko občnega zagovornika Jugoslovanov deržali, in ga krepko z odkritimi dopisi iz vsih krajev podpirali. Kar slovenskega pišemo, pišimo v Slovenijo in Novice; kar nemškega, v „Südslav. Zeitung“, v možki in odkriti besedi, kakor svobodnemu državljanu

pristje. Tedaj um v glavo, pogum v serce, in peró v roke! Danes smo v českých „Narodnih novinah“ čitali, da je neki Anglész, Wratislaw po imenu, zbirko českých pesem v angležkem prevodu na svitlo dal, pod naslovom „Lyra Čehoslowanska.“ Wratislaw je rojen Angličan. Vonder, ker se mu je dozdevalo, da po svojem imenu soditi mora českého roda biti, se je preteklo leto od čiste ljubezni k domovini guán v Prago podal, se z naj večjo pridnostjo českého jezika učil, in zdaj začel, domorodne pozicije starih in novejših časov v angležkem prevodu na svitlo dajati, da bi tudi svoje zdajne deželjake z bistrim virom českého pesništva soznal. Evo! pravega sina slovanske zemlje. Med tujci dalje od svoje domovine, vonder je ne pozabi, jo čisla, jo iskrega serca ljubi in jej služi. In mi imamo na vlastnej zemlji toliko sinov, ki se svoje matere še le sramujejo, in se rajši tujim malikom vklanjšajo, desetudi jih ravno ta mati še zmiraj redí in živi. O sramota nevmerljiva nevrednim izveržkom! —

Čujemo tukaj včasí od strane, da se bodo v Ljubljani tudi slovenske vladne novine vstanovile za krajnsko kronovino; al gotovega nič ne zvemo. — Ako tudi blaženstvo dežele ravno ne obstoji v vladnih novinah, ki nas preveč, na „Fabriksarbeiten“ opominjšajo, se vonder ne more tajiti, da znašo v veliko korist biti, ako jih zveden, svobodoljuben mož vredjšuje. Ravnopravnost jih neobhodno terjá. Za Slovake izhajajo tukaj na Dunaju. Za Rusine bodo gotovo, in kakor se čuje, tudi za Serbe na Dunaju izhajale. Ako bi se s tím nekaka centralizacija ne podpirala, bé (bi bilo) želeći, da bi tudi za Slovence na Dunaju izhajale, ker bi na ta način vsaj vsi Slovenci jedne vladne novine iméli. Naj pa že tukaj, al v posameznih kronovinah izhajajo, ministerstvo naj skuši najdenega, vstavoljubnega in rodomilega moža v to delo izbrati, ki ga bo lahko dobilo, ako mu dostojno plačo dá. Vonder razrešitev te zadeve pričakujemo zaupnega serca od našega novega poglavarja, g. grofa Chorinskega. Od tega moža zares dan na dan ne slišimo družega, ko hvalo od vsih strani. Mili Bog nam goreče prošnje vslíši, da bodedo vonder enkrat pravega očeta naroda dobili! Zlo nas je razveselilo, iz verjetnega vira slišati, da se blagi grof že slovenski učí, in da bode, kakor je sam izustil, v Ljubljani pridno v tem napredoval. „Jez hočem sam z ljudstvom v njegovem jeziku govoriti,“ so njegove vlastne besede. Ako se g. minister Bach pri svojih velikih opravilih českí jezik, ako se poglavar dežele deželni jezik z veseljem učí — čudno bé (bi bilo) vonder, ako bi se nižji vradniki tega nesramno še dalje branili! Naš g. poglavar ljubi vstavo, tedej tudi ravnopravnost. On bo tedaj oestro pazil, da se ona tudi v djanju spoštuje. Slovenci! blag mož pride na čelo domovine. Zdjaj se gibajmo, zdjaj mu potožimo naše nadloge in težave, zdjaj ne gré, rok križem deržati! Svita se, o Bog daj enkrat blagi dan!!

Iz Istrije. Konec decembra 1849. Istina je, kakor slavni minister L. Thun piše; da je Slavenstvo leta 1848 avstrijsko deržavo ohranilo. V kolo slavnih in junaških činov avstrijskih Slavenov so i istrijski Slaveni stopili, tudi oni so v burnih časih preteklih dveh let domoljubje in zvestobo skazali.

Ko se je bil po sušcovih dnevih p. l. punt po Italii vnel, in ko so naši sosedi taljanskega roda na drugi kraj morja gledati jeli in prihod piemonteských brodov z veselimi očmi pozdravili, onda je c. k.

polkovnik Bar. Joz. Lazarić Lindarski, sine naše domovine v brambo proti puntoželjnim in protivnikom vabil. Skor sami sini Slave iz Primorja in bližne Krajnske so z veselím sercem na klic našega rojaka Lazarića zdjaj c. k. generala, koji se je bil še z nekđajnimi istrijskimi prostovolci proti Francozom vitezni red Marie Terezie zaslužil, v četo istrijskih prostovolcev vverstili. Njih zaveza je bila do konca sedajne vojske mir v Istrii ohraniti, in brez jadranskega morja proti protivnikom braniti. Bilo jih je 4 sto, svi v narodni istrijski obleki; njih vilitelji so bili rojeni Istrijanci in deloma tudi iz sorodne Horvaške. 15 t. m. so se na vikši polvelje razšli in sopet v domače kuće se vernili.

Naj bodo ove verstice v spomin serčnih mladencev našega roda in njih nekđajnega polkovnika slavnega Lazarića. Istrijanec je besedo našega ministra opravičil, stopil i on v metežnem vremenu v kolo svojih junaških slavenskih bratov — Bog daj da bi i v kolo jednakopravnih narodov stopil — Žali Bog do sad nije! Istrijski.

Ljubljana. Deželna vstava za Krajnsko je v versti vstav družih kronovin prišla na dan. Podpisana je od Njih veličanstva 30. grudna 1849. Zdjaj še pri nas v postavni veljavnosti ni, ker še ni uradno v zakoniku razglašena, toda zvedli smo da bodo vse nove deželne vstave v tem redu v deržavni zakonik vverstene, v katerem so bile po „Wiener Zeitung“ naznanjene. Ker imamo tedej pričakovati vradno slovensko vstavo, naj tukaj zdjaj stoji le kratek njeni zapopadek, ki ga „Novice“ v zadnjem listu podajo.

§. 1. pravi, de dežela Krajnska je neločljiv kós avstrijskiga cesarstva; §. 2. razméro krajnske dežele proti avstrijskim cesarstvu določi deržavna vstava; sred mejá te deržavne vstave ima pa Krajnska dežela svojo samostojnost; §. 3. vsi v deželi prebivajoči narodi imajo edine pravice in vživajo nedotakljivo pravico za ohranjenje in oskerbovanje svoje domorodnosti in svojiga jezika; §. 4. meje Krajnske dežele se smejo le po postavi spremeniti; §. 5. ona obderži svoj dozdani gerb in svoje deželne barve; §. 6. Ljubljana je poglavno mesto kronovine; §. 7. deželni zbor ima vse deželne zadeve nadomestovati; §. 11. deželni zbor obstoji iz 32 poslancov; 10 poslancov pošljejo v deželni zbor tisti posestniki, ki so z nar vikšim davkam obloženi; 10 poslancov pošljejo mesta in tergi, ki so v volitnim redu zaznamovani; 12 poslancov pa pošljejo razun teh vse druge srenje ali soseske skupej; §. 19. poslanci dobijo za pot in prebivanje v mestu ob času deželniga zbora primerno odškodnino, ki se iz deželniga denarja plača; §. 21. cesar pokliče vsako léto deželni zbor, in scer pravilama (ali za navadno) mesca listopada; deželni zbor terpi 6 tednov; §. 23. deželni zbor je v Ljubljani; cesar ga pa zna tudi v kakšim drug kraj krajnske dežele poklicati; §. 36. de zadobijo sklepi deželniga zbora postavno veljavnost, morata cesar in deželni zbor v teh edinih misel biti; §. 48. cesar ima pravico ukazati, de deželni zbor za nekoliko časa prejenja, ali de clojenja in domu gré; ga mora pa, ako ga je pred pretečeno 4 létno dóbo razpustil, o 3 mescih potem spet poklicati, in če bi se priménilo, de bi v ravno tem času deržavni zbor zbran bil, ga mora pa v 2 mescih po prenehanju ali nehanju deržavniga zbora zopet poklicati; 50. in 55. §. opravnik in za nekerce reči namestnik deželniga zbora je deželni odbor, ki ima pa v vsim zboru odgovor dati; ta odbor obstoji iz 5 odbornikov, ki oprav-

ljajo deželne opravila, kadar zbora ni; §. 62. ta redni odbor se zamore po potrebi tudi pomnožiti; §. 65. premembe te deželne vstave, ki so jo cesar z ministri dali, se zamorejo v prvem deželnim zboru od zbora nasvetovati.

Ljubljana. Ne le vojske, tudi dela miru nam dajo imenitnih izgledov junških serc. Čast in hvala gre posebno junakom miru, ker njih junaštvo ima vikso duhovsko ceno. Pet duhovnih gospodov frančiškanskega reda, sedem družih duhovnih gospodov, pet zdravnikov in en cerkovnik — ti so zdaj v službi pri bolnih vojakih zadobili hudo bolezen — legar. Jeden Frančiskan, jeden Petrinar in dva zdravnika — niso več vstali, zemlja jih je vzela dari ljubezni. Duhovnih gospodov zdaj tukaj za oskerbljenje bolnikov zlo pomanjkuje, tudi v mestu je bolnih velika množica, in le ako bi te v nemar pušali, bi duhovni Ljubljanskih far zamogli vbozim vojšakom v vojških bolnišnicah v pomoč biti, ker teh gospodov je le prav malo (mende kakih 7 ali 8) zdravih ostalo, in tudi izmed njih nekteri zavolj ojstre službe že omagujejo. V Ljubljani bi zdaj mnogi duhovni gospodje, ki so v družih službah, farnim duhovnom v podporo biti mogli, saj v bolnišnicah; ne vemo zakaj se to ne zgodi, desiravno bi nekterim teh gospodov časa gotovo ne manjkalo, in desiravno je očevidna potreba nadomestovati kaplane v bolnišnicah, kjer po 5, 6 in več ur zapored sopar vživati morajo, kteri tako za njih postane moriven, ako bi se pa več gospodov pri bolnih verstilo, bi ne bil tako nevaren. — Slišimo, da je nj. prezvišenost gosp. Ljubljanski škof nekaj pomagačev iz deželnih far v mesto poklical, in jim v stanovanje svojo lastno hišo blizo kosarne izročil. Nes dobra, potrebna naprava; Bog daj, da bi ne prišla prepozno!

Horvaška. Družtvo, ki se je ustanovilo, da bi vdovam in sirotam pomagalo, ki so v zadni vojski može in očete zgubile, je poslance na bana Jelčića poslalo, ki je obljubil, družtvo kolikor mogoče podpirati in se zato potegnuti, da bi tistih 50.000 gld. v njih denarnico prišlo, ktere je vojskovodja Welden prebivavcem Eizenburskega okrožja zavolj tega v kazen naložil, ker so goloroke Horvate morili.

Serbska. Serbom se v Temešvarškem banatu hudo godi, od vsih strani so stiskani, kar se jim le more, se jim na glavo nakoplje; Nemci imajo nad temi žalostnimi zgodbami veliko veselje. Vsi Serbi se iz javnih služb postavljajo in tuji uradniki, ki so z Madjari deržali, se na njih mesto postavljajo in Serbe derejo.

* Vrednik časopisa „Pozornik“ je v 30. letu svoje starosti na legarju umerl. Bil je učen, za svojo domovino vnet mož.

Česka. Časopis „Presse“ že clo poštni uradniki pripovedujejo; nek poštni oskerbnik jo je s sledečim pismom nazaj poslal: „Podpisano poštno oskerbnništvo pošlje eh iztis „Presse“ s tim naznanilom nazaj, da se tukaj nobeden več nanjo naročiti ne sme — ker ti časopis ljudi draži in šunta, in c. k. pošta bi bila v nevarnosti v preiskovanje priti — da bi to odvernula, bo zanaprej vsaki iztis nazaj poslala“.

* Česki časopis „Česko-bratrsky Hlasatel“ je bil za zmirej prepovedan.

* V rakovniškem okrožju je 90 občin sklenilo na Beligori spominek postaviti zavolj dane ustave.

Austrijska. Dunaj. V Dunajskih novinah en možak z imenom Jovan Petersdorf naznani, da bi se rad oženil, da pa od svoje žene ne tirja

pobožnosti, ne lepote, ne dnarjev, in nič takega; samo ime ji mora biti Marija, 26 let mora stara in sirota kakega uradnika biti, nič družiga ni snubcu mar.

* 9. jan. je nadvojvoda Jovan na Dunaj prišel.

* Gledišni vodja Pokorny je namenil vsako nedeljo in vsak praznik v njegovem gledišu na Dunaju česke igre dajati.

* Profesor Jakob Heger je kratki vvod v urnopisje v českem, poljskem, ruskem in ilirskem jeziku izdal. Gotovo je to delo velike važnosti, ker se v vsih slovanskih jezikih enako piše.

* Na Miklošičev staroslovanski slovnik se je naj več Jugoslovanov naročilo. Stroški so se izdajatelju že plačali. Iz tega se vidi, da se ljubezen do staroslovansčine posebno med južnimi Slovani vedno bolj budi.

Lombardo-beneško kraljestvo. Verona 3. jan. Vojskovodja Radecky je sledeči vojški ukaz razglasil: Naj višja volja našega preljubega cara kliče mnogo naših bojnih tovarsev iz naše srede. Serce me opomina slovo jemajočim nekoliko hvaležnih besed izreči, ker sim prepričan, da ne govorim samo to, kar sam čutim, ampak kar vsi čutijo. — Oni so se v naših verstah bojevali, so vse vojskine težave prenesli, so si z nami cesarjevo dovoljnost in hvalo domovine pribojevali, in kamor koli se bodo podali, oni ne bodo pahnjeni iz tovarštva, kterega so na polju slave storili. Nekteri se vernejo k domačem ognjišu. Vaš vodja, kterega ste navajeni očeta imenovati, vas opomina, zadržite se, kakor ste se do zdaj; bodite dobri, zvesti deržavljeni, kakor ste hrabri vojški bili. — Vi pa, ki se ste iz lastnega nagiba okrog zastav zbrali, ko je nevarnost domovine svoje sinove klicala, bodite prepričani, da domovina vaše udanosti ne bode pozabila. Vi pa, ki nas zapustite, zmislite še zanapred na svojega vodja, na svoje bojne tovarše, ki bodo vas kot brate sprejeli, ako vas carjeva beseda v naše verste spet nazaj pripelje.

Radecky, vojskovodja.

* Knez Švarcenberg, deželni poglavar v Milanu je tistim, ki so ga pozdravit prišli, takole odgovoril: „Jez vam roko k miru podam, gospodje! naj bode pozabljeno, kar se je zgodilo. Zaupam da boste tudi vi staro razpertijo pozabili in svobodne naprave radi sprejeli, kterih je že tako potreba. Oni bodo vam zagotovile razvitje narodnosti.“

* Benetke. Pervega januarja je otok S. Giorgio Maggiore spet svobodno barkostajo zadobil. Pervi dan prihodnjega mesca bodo cele Benetke v tej zadevi svobodo zadobile.

Tuje dežele.

Laška. Rim. Deželnega poglavarja v Jesi, ki se je vedno ostavljaj austrijske razglase na znanje dajati, so zavolj tega, ker so orožje pri njem dobili in ker se je z Švajcarskimi beguni pogovarjal, zaperli, v Ankonu peljali in ga pred vojško sodbo postavili.

Neapel. Na vseučelišu neapolitanskem je bilo 14 učenikov odstavljenih, med njimi tudi slavni učitelj zdravništva Salvator Tomasi zato, ker je bil za deržavnega poslanca zvoljen, in tako tudi Kosta, ne za to, ker se je v politiske reči mešal, ampak zato, ker je ravno nasproti delal in učence pridno učil, namest da bi se bil z vero pečal in na kralja mislil. —

Nemška. Po raznih krajih nemškega je med gradjani in vojaki velik razpor, tako, da se večkrat hudo stepo.

Lepoznansko polje.

Narodne pripovedke iz Bistriške doline.

Spisal Jovan Terdina.

V. *)

Jeranova vrata.

Da se grozni prepad v Grintovcih, ki se ure deleč vidi, Jeranova vrata imenuje, se je zavolj sledeče prigodbe zgodilo:

Brez overka je Turk Abdala s svojo druhavjo po Celjskem krogu divjal. Slovenci so bili nesložni in niso jeden drugemu pomagali. Če je bil Krajnc v nadlogi, se štajerc zmenil ni; zato pa tudi uni ni porajtal, če je ta terpel. Le Korošci in Krajnci so še nekako skup deržali. Tudi tabart se vkup orožajo in precej veliko vojsko na noge spravijo, ki se pri Celjovcu vtabori, kjer se je poglavni napad pričakval. Pa vender je tud v Pliberku in v več družih terjih in vasih posadka ležala, ki je dovolj močna bila, se tak dolgo braniti, da bi ji glavna armada na pomoč prišla.

Ko je Abdala dolni štajer zropal, se mahoma na Koroško zažene, tudi tukaj svojo plenaželjnost nasititi. Pa vkanilo ga je. Ljudje so svoje blago v Celjovec zvekli in se po gorah poskrili. Take kraje, ki so bili z posadko prevideni, so Turki v miru pustili in so rajše dalej šli. Pa nikjer ne dobé nič. Ko zvedo kaj in kako, se tako razserdè, da naravnost nad Celjovec gredo in prisežejo, mesto razdjati in vse živo v njem pokonecati.

Abdala ima 25.000 vojšakov, ko je kristjanov le 12.000. Pa njih vodja Golobek (Gallenberg?) jih tako naduši, da vse turške napade zmajljivo odbijejo. —

Abdala vidi, da more najpred Golobeka odpraviti, če se če Celjovca polastiti. Ker je v boju premagan in mu vsa sila spodleti, si zvičajó zmisli. — Golobek je imel častilakomnega sina, Enrika po imenu. Ta se je kar zlo togotil, da cesar ni njemu, ampak očetu vikšega vodstva armade dal. To je tud Abdala zvedel in veliko upanje ga navda. Bers pošle skrivaj k Enriku poslance, ki mu v imenu sultana obljubijo, da zamore turški paša biti, če kristjansko vojsko na kako vižo iz pota spravi, in jih v Celjovec pripelje. On seer o začetku oporeče, pa čast pašata se mu tak svitla zdi, da zadnič omahne in obljubi, željam Abdala vstreči. Enrik zdaj gleduhe podkupi, da popolnoma kriva sporočila Golobeku prinašajo. Rekli so, da so Turki Koroško in štajer popustivši na Krajnsko vdarili, da so clo do Kamnika vse pokonečali in da je že to mesto od njih obleženo. Bers se Golobek pri ti novici vzdigne, svoj tabor popusti in z vso vojsko skoz Krajnsko goro proti Kamniku koraka. Med potjo se Enrik zgubi. Nihče ni vedel, kam da je prišel. Tri drage dni ga oče iše, in bil bi ga še dalej iskal, če bi ga ne bila armada z velikim hrupom prisilila, neporednega sina v nemar pustiti in rajše v oetbo Kamnika hiteti.

Ko vojska do Velesovega pride, se prepriča, da ni v tih krajih od Turka ne duha ne sluha. Golobek vidi, da je goljfan in vkanjen, on vidi nevarnost, v kateri se nezavarvano Koroško znajde, on

*) Štir so lansko leto v Sloveniji natisnene bile.

vidi pogubo Celjovca, ki ima le majhno posadko, on vidi zgubo slave, ki si jo je kervavo pridobil. Vse to ga tako britko zadene, da ga mertud vdari in ob življenje pripravi. Le na-nj je armada še nekoliko porajtala. Ko je pa on prec, začne strašno divjati. Veliteljem zdajo očita, jih zgrabi in na strašno vižo konča. Eni so živi pokopani, drugi zazidani, še drugi pa v barigle, ki so bile z žebli obite, nabasani in tako po bregu spušeni. Bili so večidel Nemci, ki se zavolj neznanosti jezika še zgovoriti niso mogli. Pol ure na široko njih streseni udje leže.

Cela armada se zdaj zbere, kaj je zdaj početi, kako bi se naj pred na Koroško prišlo. Prepočasí bi bilo po tem potu nazaj iti, po katerem je prišla. Ne le Celjovec, vse Koroško bi med tem že Turk lahko preplaval in pokonečal. Dolgo brambovci za noben svet ne vedo, pa zadnič stopi nek lovec — Jerman po imenu — sred njih, ki jim pove, da zna pot, ki bi jih, če bi le količkaj hitro šli, do noči na Koroško zemljo pripeljala. Če mi obljubite, pristavi on, v vsem tako ravnati, kot bi jez hotel, vam čem to pot pokazati. — Kar le hoče, mu tovarši obljubijo. Jerman jih pelje skoz gojzde in strašne pečovine noter do nekega velikega prepada. Zdaj je pot boljša. Kmaló pridejo na verh, kjer že Koroško zagledajo. Predenj še noč postane prvo vas dosežejo. Bila je prazna, le nekaj pastirjev je ostalo, ki jim povedo, da je Abdala pri Celjovcu in da to mesto naskakuje. Urno jo brambovci dalej mahnejo, čez travo in ternjavo derejo in proti obleženem mestu hitè. Bilo je že v zadnih medleveh, nasipi so bili že na krajih prederti, posadka se je po vednih bojih na 80 mož znižala. Če so ravno brambovci trudni in lačni, ko Celjovec zagledajo, jih vender nadloga domovja tako vname, da še tisti dan Turke zagrabiijo. Boj je strašen in dolgo terpi. Pa zadnič omaga Abdala in zbeži. Pobegnenci se tudi z gôr vernejo, in černo vojsko napravijo in ostanke Turkov pobijejo. Abdala pade. Med vjetimi je tud Enrik, Golobekov sin. Da bi osveti svojih premagavavcov odšel, sam sebe ob življenje pripravi. Pa tud kristjani so marsikakega verlega moža zgubili, med drugimi tudi Jermana, ki je naj prvi v boju stal in tukaj slavno smert našel. Prepad, čez kterega je on brambovce k oetbi Koroškega peljal, se še zdaj po njem „Jeranova vrata“ imenuje. —

Zlati izreki.

Spomin je pekoča srajca Herkula, ki se ne da drugač odpraviti kakor z življenjem.

Prebrisane glave so večidel zvite in malopridne; — pa to ni brez izjeme.

Boljše je s pravičnim peš hoditi, kakor se s krivičnim voziti.

Vom 1. Januar 1850 erscheint wie bisher die politische Zeitung

„UNION“.

Redakteur Dr. A. Smetana.

Von dieser Zeitschrift erscheinen täglich zwei Nummern: das »Morgenblatt« ein Foliobogen, das »Abendblatt« ein halber Bogen; Montag nur das »Abendblatt«. Letzteres bringt die reichhaltigsten Lokal-Notizen aus Prag und ganz Böhmen.

Pränumerationspreis für das Quartal Januar bis März in Prag 3 fl. K. M.; für Auswärts mit täglicher Postversendung 3 fl. 20 kr. K. M., welchen Betrag wir als »Zeitungspränumerations« unfrankirt erbiten. Prag, Ende Dezember 1849.

Redaktion und Expedition der »Union«.